

Zápis z 8. jednání Řídícího výboru Rady vlády pro udržitelný rozvoj

Termín a místo konání

Pondělí 26. září 2016, hlavní budova Úřadu vlády České republiky, nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1 - Malá Strana, místnost č. 201.

Přítomni

Jiří Bendl (OUR ÚV ČR), Jana Dlouhá (Společnost pro trvale udržitelný život), Aneta Haimannová (OUR ÚV ČR), Otakar Hampl (MZe), Igor Hartmann (MMR), Petr Kalaš (Výbor pro udr. energetiku RVUR), Anna Kárníková (tajemnice RVUR, vedoucí OUR ÚV ČR), Václav Klusák (ÚV ČR), Aleš Kuták (ÚV ČR), Pavlína Kulhánková (MPO), Markéta Linxová (MŽP), Milan Maděra (ÚV ČR), Zbyněk Machát (OUR ÚV ČR), Jan Mareš (OUR ÚV ČR), Jiří Markl (MV), Vladimír Špidla (ÚV ČR), Jaroslav Šulc (ČMKOS), Petr Švec (Výbor pro udržitelné municipality), Jan Žůrek (Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj)

Program jednání

- 1) Zahájení
- 2) Informace o stavu přípravy strategického dokumentu *Česká republika 2030 (ČR 2030)*
 - a. Projednání aktuální podoby draftu
 - b. Informace o indikátorech
 - c. Projednání návrhu vládního usnesení
- 3) Program 32. jednání Rady vlády pro udržitelný rozvoj
- 4) Různé

K bodu programu č. 1: Zahájení

Anna Kárníková přivítala přítomné a představila návrh programu jednání. Návrh programu byl přijat.

K bodu programu č. 2: Informace o stavu přípravy strategického dokumentu Česká republika 2030 (ČR 2030)

Projednáni aktuální podoby draftu

Anna Kárníková (ÚV) informovala členy výboru o tom, že do draftu, který bude předložen k projednání Radě vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR) dne 18.10.2016, bude oproti aktuální verzi zapracována ještě analýza vlivu globálních megatrendů a připomínky Vladimíra Špidly, který text přečte s ohledem na politické *red lines*. Všechny výbory s výjimkou Výboru pro krajinu, vodu a biodiverzitu a Výboru pro udržitelnou dopravu již projednaly části dokumentu, jež jsou pro ně relevantní, a doporučily draft k dopracování. Oddělení pro udržitelný rozvoj (OUR) dále vypořádává připomínky z veřejné konzultace. Připomínky obdržené od členů RVUR jsou zapracovány.

Igor Hartmann (MMR) vidí v aktuální verzi draftu pozitivní posun oproti Strategickému rámci udržitelného rozvoje (SRUR) a to ve vazbě mezi cíli a indikátory. Je důležité, aby každý specifický cíl měl indikátor, neboť lze díky tomu lépe vyhodnotit jeho naplňování a identifikovat jednotlivá opatření v dílčích strategiích.

Vladimír Špidla (ÚV) navrhl do kapitoly Lidé a společnost doplnit odstavec k systému sociální ochrany, který se osvědčuje a díky němuž se v okamžiku krize snižuje nerovnost a riziko chudoby. Účinnost tohoto systému lze to dobře ilustrovat na ukazatelích, který určuje jak vysoké je riziko chudoby bez intervencí těchto systémů a po intervenci těchto systémů.

Václav Klusák (ÚV) potvrdil, že text bude doplněn v tomto duchu.

Jiří Hrbek (ČSÚ) upozornil na to, že strategický cíl 1.5 v klíčové oblasti Lidé a společnosti stále nemá specifické cíle a nelze tedy k němu stanovit indikátor.

Anna Kárníková (ÚV) doplnila, že na základě závěrů z jednání Výboru pro indikátory bylo rozhodnuto, že indikátory nebudou součástí draftu, který bude 18. října předložen k projednání RVUR. Návrh indikátorů s vypracovanými metodickými listy předloží OUR přibližně do konce října jako součást draftu ČR 2030, který bude zaslán do mezirezortního připomínkového řízení.

Igor Hartmann (MMR) považuje za pozitivum, že se v aktuálním návrhu některé formulace specifických cílů přizpůsobily indikátorům.

Jiří Markl (MV) doplnil, že Ministerstvo vnitra se k draftu ještě písemně vyjádří.

Anna Kárníková (ÚV) požádala, aby doplňující připomínky od MV byly předloženy a vypořádány ještě před odesláním draftu do MPŘ.

Petr Kalaš (MŽP) se dotázal, zda jsou zahrnuty i indikátory, které jsou sledovány napříč Evropou a jinými zeměmi.

Anna Kárníková (ÚV) upřesnila, že mezinárodní srovnání je jedním z kritérií, které jsou u indikátorů zohledněny. Řada indikátorů přitom vychází přímo z mezinárodních studií.

Vladimír Špidla (ÚV) doplnil k otázce indikátorů, že v rámci Evropského roku boje proti chudobě, byla zpracována systematická metodologie s velkým množstvím různých indikátorů.

Dle **Jaroslava Šulce (ČMKOS)** by SWOT analýza měla reflektovat žádoucí trajektorii vývoje v České republice a rizika pro její naplnění.

Anna Kárníková (ÚV) vysvětlila, že SWOT analýza je shrnutí analytické části, v níž je vyhodnocen současný stav rozvoje. V implementační části budou dále rozpracovány tzv. policy gaps, tj. rozdíl mezi stavem, kde jsme a kde bychom chtěli být.

Petr Kalaš (MŽP) pozitivně vnímá zohlednění odolnosti (*resilience*) ve vizi. Dle jeho názoru je třeba ohraničit systém konkrétními opatřeními tak, aby byla zaručena odolnost vývoje. Pozitivně ohodnotil přehlednost a čtivost dokumentu.

Otakar Hampel (MZe) ocenil, že se do kapitoly Lidé a společnost zařadila kapitola o rodině a v textu se objevuje úloha lidského a sociálního kapitálu. Tento posun lze provázat i s tím, co navrhoval V. Špidla, tj. zahrnout systém sociální ochrany. Toto dopracování se promítne i do SWOT analýzy (např. demografický vývoj, dobře nastavená rodinná politika). Byť jsme pod časovým tlakem, je toto dle jeho názoru jedna z věcí, které by neměly být úspěšány.

Václav Klusák (OUR) doplnil, že koncept kvality života v dokumentu zůstává. Do draftu byla doplněna stručná návrhová a analytická oblast k rodině. Ve spolupráci s Odborem rodinné politiky MPSV bude toto téma ještě dále dopracováno, ale ČR 2030 vzhledem ke své rámcové povaze nebude kopírovat koncept rodinné politiky MPSV, který je předmětem samostatné sektorové strategie.

Jana Dlouhá (Společnost pro udržitelný život) navrhla doplnit bod, který se týká bezpečnosti a který se objevil již i ve SRUR (zvyšování připravenosti ke zvládnutí globálních a jiných bezpečnostních rizik). Dokument celkově hodnotí pozitivně. Při finálním čtení by doporučila zvýšit provázanost jednotlivých kapitol (např. v podkapitole vzdělávání spolu analytická a návrhová část příliš nekorespondují). Informovala o tom, že vyšel dokument UNESCO Global International Development Report, který analyzuje globální rozvojové vzdělávání.

Anna Kárníková (OUR) doplnila, že bezpečnost je v úvodu dokumentu formulována širším způsobem jako odolnost.

Jan Kalaš (MŽP) se vyjádřil k indikátorům. Novým trendem z Evropské unie, který souvisí také s Global Report Initiative je neposuzovat jen kapitál ekonomický, ale také přírodní a sociální. Indikátory by měli zahrnout tento trojdílný pohled na rozvoj.

Anna Kárníková (OUR) vysvětlila, že s formulací „kapitál“ se v dokumentu nepracuje, ale používá se pojem „kvalita života“.

Jiří Hrbek (ČSÚ) souhlasí s tím, že trendy budou pro hodnocení strategie důležité. Preferenci proto budou mít ty indikátory, které mají svoji historii a srovnání. Pokud platí, že se má měřit pokrok, tak je potřeba, aby existovala časová řada. Nebrání se novým indikátorům, ale z hlediska hodnocení (hodnotíme především trendy) je jednodušší využívat zavedené indikátory.

Pavína Kulhánková (MPO) poukázala na rozdílnost v míře detailu u jednotlivých specifických cílů. Míra detailu u některých cílů je obrovská (např. zajištění rekonstrukce 3 % všech budov, kilometry cyklostezek) a bude těžké k nim stanovit indikátory. Doporučovala by se dále zamyslet nad formulací specifických cílů a vyvážit míru detailu.

Jan Žůrek (Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj) navrhuje do silných stránek SWOT analýzy doplnit konkurenceschopnost ekonomiky. O soukromém sektoru se ve strategii nemluví, ale je třeba na něj nezapomínat. Doporučuje proto ocenit hodnotu konkurenceschopnosti soukromého sektoru a měřit jí.

Anna Kárníková (OUR) shrnula, že toto je podrobně zpracováno v analýze rozvoje a bude doplněno i do SWOT analýzy.

Vladimír Špidla (ÚV) navrhl zohlednit časové období, v němž potřebujeme indikátory sledovat. Některé z indikátorů není vhodné vyhodnocovat v krátkém časovém úseku. Doporučil by zahrnout 80 % tradičních indikátorů a 20 % nových indikátorů, které již jsou jasné a je možné se na ně odvolat.

Jiří Markl (MV) navrhl zohlednit pravděpodobnost, že se opatření budou realizovat vzhledem k jejich finanční náročnosti.

Anna Kárníková (OUR) doplnila, že finanční náročnost v rámci důležitosti byla hodnocena experty v rámci prioritizace strategických cílů.

Projednání návrhu vládního usnesení

Anna Kárníková (OUR) představila návrh usnesení, který vychází z usnesení pro SRUR. Je navrženo schválení strategického rámce a uložení, aby se jím ostatní ústřední správní úřady řídily při přípravě vlastních strategických dokumentů a programů. Druhá část se věnuje přípravě implementačního dokumentu a monitorování (naplňování strategického rámce, zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti, vyhodnocování ČR 2030). Termín revize nebude pro zachování flexibility přesně určen, ale měla by proběhnout minimálně jednou za 5 let. Další část se týká agendy koherence politik (po dohodě s MZV se vedoucí role v této oblasti ujme Úřad vlády), medická role (souvisí s klíčovou oblastí vládnutí, ve spolupráci s MZV a MMR), místní Agenda 21 jako preferovaný nástroj na lokální úrovni, posílení kapacit pro nové úkoly, které vyplývají z usnesení a doporučení, aby se dokumentem zabývali i další aktéři.

Pavína Kulhánková (MPO) se dotázala, zda strategický rámec nepodléhá SEA. Je názoru, že by ho bez SEA vláda měla pouze vzít na vědomí.

Igor Hartmann (MMR) doplnil, že SRUR nepodléhal SEA, ale že zřejmě byla udělána dobrovolně.

Anna Kárníková (ÚV) informovala, že s největší pravděpodobností bude probíhat pouze zjišťovací řízení. Další postup bude prověřen ve spolupráci s MŽP a dále upřesněn.

Igor Hartmann (MMR) navrhuje zpřesnit některé části usnesení. Formální připomínky budou zaslány písemně.

Anna Kárníková (OUR) požádala o zaslání připomínek k usnesení do čtvrtka 29.10.2016.

Dle **Otakara Hampla (MZe)** by strategický rámec v zásadě měl být obecné povahy a neměl podléhat vyjádření SEA. Je ale otázka, zda jsou všechny cíle v dostatečně obecné rovině.

Jiří Markl (MV) se domnívá, že bod 6 návrhu usnesení je v kompetenci státního tajemníka a návrh na změnu systemizace se předkládá vždy k 1. lednu. U bodu 3 má obavy z termínů. Pokud bude implementační dokument schválený v červnu 2017, tak první zpráva nemůže být připravena v květnu 2018. Navrhuje termín posunout o rok a zvážit znovu zda zachovat jednorozhodčí frekvenci reportování. Navrhoval by zároveň neurčovat termín aktualizace datem, ale stanovit podmínky, za kterých se provede.

Vladimír Špidla (ÚV) je názoru, že pokud by se reportování provádělo každé dva roky, mohl by být návrh na aktualizaci součástí vyhodnocovací zprávy.

Jiří Markl (MV) se přimluvil za formulaci „případná aktualizace“.

Markéta Linxová (MŽP) souhlasila s tím, že každoroční reportování je příliš časté. V úvahu by se mělo brát programové období ESIF. Lépe specifikovat by se v usnesení měla koherence politik.

Pavína Kulhánková (MPO) rovněž souhlasila s dvouletou frekvencí. Ve věci aktualizace strategie je názoru, že pokud bude dobře napsaná, měla by vyžadovat aktualizaci pouze na základě velkého posunu. Aktualizace by měla být provedena na základě doporučení RVUR a nemusela by být povinná. Implementační plán by se měl aktualizovat periodicky na základě plnění jednotlivých cílů.

Jiří Hrbek (ČSÚ) upozornil na to, že usnesení v souvislosti s vyhodnocovací zprávou zmiňuje indikátory. Vzhledem k velkému počtu nových indikátorů, jejichž měření bude teprve nutné specifikovat, by navrhoval změnit formulaci na „existující indikátory“. První zprávu navrhuje zpracovat v roce 2019.

Jaroslav Šulc (ČMKOS) vnímá strategii jako proces. Doporučuje bod 1.a) usnesení formulovat tak, aby jednotlivým rezortům nebyl na 15 let zakonzervován jejich vlastní rozvoj.

Petr Kalaš (MŽP) se vyjádřil k řízení odchylek. Pokud bude plnění strategického plánu zaznamenávat výrazné odchylky, je třeba specifikovat, kdo za to bude zodpovědný.

Igor Hartmann (MMR) doporučil, aby tato problematika byla rozpracována v implementačním plánu.

Petr Švec (Výbor pro udržitelné municipality) navrhl přeformulování bodu 5. Doporučoval by uvést, že je potřeba zajistit synergickou spolupráci starostů k implementaci Místní Agendy 21.

Igor Hartmann (MMR) je názoru, že toto by spíše mělo být jedním z cílů.

Dle **Pavliny Kulhánkové (MPO)** je koncept možno začlenit do plánu nelegislativních prací vlády, ale takto specifické opatření je už spíše předmětem rezortní strategie, která by se neměla promítat ve strategickém rámci. Nesouhlasí s tím, že by toto mělo být součástí usnesení.

Jan Mareš (ÚV) doplnil, že formulace bodu 5 byla připravena konsensuálně s cílem zabezpečit realizaci procesu hodnocení MA 21 jakožto významného nástroje udržitelného rozvoje.

Pavλίna Kulhánková (MPO) je názoru, že bod 5 ovlivňuje rozprostření rozpočtu a bude se řešit interně na jednotlivých rezortech. Doporučuje ho v této podobě nezahrnovat do usnesení vlády.

Jana Dlouhá (Společnost pro udržitelný život) doporučuje více zdůraznit, že dokument byl připraven participativně. Při implementaci a v komunikační strategii by bylo výhodné toho využít a využít a znovu zaktivizovat jednotlivé aktéry.

Anna Kárníková (ÚV) navrhuje toto zohlednit v předkládací zprávě, nikoliv v usnesení.

Vladimír Špidla (ÚV) souhlasil s aktuálním zněním bodu 1. Jestliže máme participaci na vytváření, měli bychom vytvořit i proces participace při naplňování.

Anna Kárníková (ÚV) informovala, že OUR počítá s mechanismem dobrovolných závazků, se stínovými zprávami ze soukromého a neziskového sektoru. Toto by se ještě mělo propsat do usnesení.

Petr Švec (Výbor pro udržitelné municipality) informoval, že členové Výboru pro udržitelné municipality byli vyzváni, aby do Plánu činnosti na příští rok propsaly svou aktuální činnost, neboť mnoho z toho může souviset s implementací ČR 2030.

Otakar Hampl (MZe) zdůraznil, že je nezbytné, aby dokument zůstal živý a byla zachována dvojitá smyčka strategického učení (daří se, co jsme si předsevzali a zároveň kontrolujeme, jestli to, co jsme si předsevzali je stále aktuální). Na úrovni indikátorů, specifických a strategických cílů může docházet ke změnám. Tyto procesy by měly být popsány v popisu implementace.

Jaroslav Šulc (ČMKOS) doplnil, že realita se mění a budou se muset měnit i indikátory.

Jiří Hrbek (ČSÚ) souhlasil, že inovace jsou pro daný dokument žádoucí, ale trvá na tom, že postavené indikátory musí být funkční.

Program 32. jednání Rady vlády pro udržitelný rozvoj

Anna Kárníková představila program 32. jednání RVUR. Dokument bude představen po jednotlivých kapitolách, přičemž časová dotace na prezentaci bude 30-40 minut a poté bude následovat diskuze.

Jan Kalaš (MŽP) je názoru, že jeden z cílů fóra je potvrzení jeho existence na základě činnosti výborů. Podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj mobilizuje účast všech elektrárenských

společností ve formě závazků k Pařížské dohodě. Velké společnosti tedy podporují redukci skleníkových plynů a to je impulz, který by měl na RVUR zaznít.

Igor Hartmann (MMR) doporučuje zachovat bod Různé, v němž by za MMR rád zařadil bod k implementaci a ke strategickému řízení.

Jan Mareš (OUR) požádal členy výboru o zaslání těchto námětů písemně do 4. října.

Anna Kárníková (OUR) doplnila, že RVUR by měla dokument vzít na vědomí a doporučit jeho dopracování do konce října. Zároveň informovala o tom, že MZV navrhlo RVUR informovat o zapojení ČR do dobrovolného reportingu k naplňování Agendy 2030 v roce 2017. Dokument je otevřený do té chvíle než se odešle do mezirezortního připomínkového řízení.

Různé

Markéta Linxová (MŽP) požaduje zapracování připomínek MŽP do rozeslaného vypořádání.

Igor Hartmann (MMR) se dotázal, zda v rámci připomínek reagovaly všechny rezorty.

Jan Mareš (OUR) informoval o tom, že dosud nereagovalo Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo obrany, MŠMT (v minitýmu), Ministerstvo dopravy a Ministerstvo financí. **Anna Kárníková (OUR)** doplnila, že všechny rezorty byly ale více či méně zapojeny do vzniku dokumentu.

Počet stran: 7

Počet příloh: 0

Zapsala: Mgr. et Mgr. Aneta Haimannová

Ověřila: PhDr. Anna Kárníková

Praha, 24. 10. 2016